

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judecătorii – Constantin Alerguș, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Elena Covalenco,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de
procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile
Bolduratu și de avocata Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu
Sergiu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din
16 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui

Starinschi Radu Valentin,

*născut la 30 aprilie 1972, originar din s. Fundul
Galbenei, r-nul Hîncești, domiciliat în or. Hîncești, str.
Chișinăului 10, ap. 23.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 11 martie 2010 - pînă la 20 iunie 2011 (instanța
de fond);*
- 2. de la 14 septembrie 2011 - pînă la 10 aprilie 2012;
de la 11 ianuarie 2013 - pînă la 16 aprilie 2013
(instanța de apel);*
- 3. de la 17 august 2012 - pînă la 13 noiembrie 2012;
de la 18 iunie 2013 - pînă la 03 decembrie 2013
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Procurorul Suvac Nicolae, care a susținut recursul, solicitînd
admiterea lui în sensul declarat.

Avocata Moloșag Natalia și partea vătămată Crețu Sergiu au
susținut recursul declarat, solicitînd admiterea acestuia.

Apărătorul Urschi Laura și persoana achitată Starinschi Radu au

solicitat respingerea recursurilor ca fiind nefondate, cu menținerea hotărârii atacate.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 iunie 2011, Starinschi Radu a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. De către organul de urmărire penală Starinschi Radu a fost pus sub învinuire pentru faptul, că la 08 aprilie 2009, deținând funcția de șef al Secției Poliției Criminale a Comisariatului de Poliție sect. Centru al Comisariatului General de Poliție, mun. Chișinău, avînd grad special – căpitan de poliție, fiind șef și persoană cu funcție de răspundere, a încălcat grav cerințele art. 3 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12, lit. 1), art. 14, art. 15 al Legii nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție; obligațiunile sale funcționale, care-l obliga să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele, alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu – în loc de aceasta, Starinschi Radu fiind șef și persoană cu funcție de răspundere, acționînd cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă MAI, intenționat a comis acte de tortură asupra lui Crețu Sergiu, în următoarele împrejurări:

La 08 aprilie 2009, aproximativ la 21⁰⁰, căpitanul de poliție, Starinschi Radu, fiind în serviciu și îndeplinind obligațiunile sale funcționale a mers

în Unitatea de Gardă a CPS Centru, unde l-a scos din celulă pe cet. Crețu Sergiu, cu scopul de a-l escorta în birou. În timpul escortării în birou, urmărind scopul de a-l intimida pe Crețu Sergiu, i-a aplicat acestuia circa 10 lovituri cu pumnul în regiunea capului. Ajungând la etajul cinci în biroul de serviciu nr. 505, amplasat în CPS Centru, din str. Bulgară 40, mun. Chișinău, Starinschi Radu urmărind scopul provocării unei dureri fizice și suferințe psihice, pentru a obține mărturisiri referitor la participarea lui Crețu Sergiu la dezordinile în masă din Piața Marii Adunări Naționale, a continuat aplicarea violenței, însoțită cu acțiuni de tortură.

Astfel, Starinschi Radu, fără a stabili temeiurile și circumstanțele în care a fost reținut Crețu Sergiu, i-a aplicat acestuia o lovitură cu piciorul în regiunea gâtului, cinci lovituri cu piciorul în regiunea abdomenului și circa 10-15 lovituri cu pumnul în regiunea capului, necătînd la faptul că în timpul maltratării Crețu Sergiu acuza dureri în regiunea mîinii stîngi. Starinschi Radu, acționînd intenționat, în scopul agravării suferințelor fizice și intimidării părții vătămate i-a aplicat circa 10 lovituri cu piciorul la mîna stîngă în partea superioară.

În urma acțiunilor violente ale lui Starinschi Radu, părții vătămate Sergiu Crețu, în timpul aflării în custodia poliției, i-au fost provocate dureri fizice precum și acțiuni de tortură aplicate intenționat asupra mîinii fracturate, fapt ce a determinat deplasarea fragmentelor osului și suferințe psihice – în formă de „*Tulburare de stres posttraumatică. Sindromul anxios-depresiv*”.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul I. Bazatin și avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Starinschi Radu să fie condamnat în baza art.309¹ alin.(1) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de natura celeia de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pe un termen de 3 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că prima instanță neîntemeiat l-a achitat pe inculpatul Starinschi Radu de sub învinuirea

adusă în baza art. 309¹ alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, incorect apreciind probele administrate, fiindcă partea acuzării a prezentat suficiente probe, care confirmă vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate, care nu au fost apreciate la justa valoare. Totodată, procurorul a invocat că instanța de fond urma să dea o apreciere critică declarațiilor făcute de martorii apărării, deoarece aceștia sunt colaboratori de poliție, colegi de serviciu al inculpatului, care au manifestat o tendință cu orice preț să-și ajute colegul prin declarațiile făcute.

- avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Starinschi Radu să fie condamnat conform învinuirii înaintate, în baza art. 309¹ alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei echivalente crimei comise.

În motivarea apelului avocatul Moloșag Natalia a invocat că instanța de fond s-a referit superficial la probele prezentate de partea acuzării, iar asupra unor probe în general nu s-a expus. Astfel consideră că în urma examinării superficiale și aprecierii eronate a probelor prezentate de procuror instanța de fond a emis o sentință ilegală și neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012, au fost admise apelurile declarate de procuror și avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, casată sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 20 iunie 2011 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Starinschi Radu a fost condamnat în baza art. 309¹ alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita careva activități în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

5. Instanța de apel a constatat fapta incriminată lui prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția inculpatului Starinschi Radu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin.(1) Cod penal și anume: -

declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu date în cadrul urmăririi penale, în ședința de judecată a instanței de fond și susținute în instanței de apel; - declarațiile martorilor Crețu Viorica, Bucuci Ion, Malachi Iurie și Caras Iurie; - procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate Crețu S. din 22 octombrie 2009; - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 22 octombrie 2009; - raportul de expertiză medico-legală nr. 2668/D din 05 octombrie 2009; procesul-verbal de audiere a expertului judiciar, medic legist A. Vicol din 23 februarie 2010; extrasul din fișa medicală nr. 1197; precum și - înscrisul din Registrul de evidență a persoanelor reținute și deținute la Unitatea de Gardă a CPS Centru.

6. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012 au declarat recursuri ordinare:

- procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzute la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel din 10 aprilie 2012 în partea stabilirii pedepsei lui Starinschi Radu cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, pe motiv că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei și anume, privind aplicării prevederilor art.90 Cod penal. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și nu s-a căit sincer de cele comise.

- avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel din 10 aprilie 2012, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului nu este proporțională cu fapta comisă.

- avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi Radu, care invocând temeiurile de drept prevăzute la alin. (1), pct.4) și 6) al art.427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012, cu menținerea sentinței de achitare a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 iunie 2011, pe motiv că

condamnarea lui Starinschi Radu nu are la bază probe directe ce ar confirma vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii de tortură, dar se bazează pe simple presupuneri. La fel, a menționat că ședința din 10 aprilie 2012 a avut loc fără participarea avocatului inculpatului, prin ce ultimului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Instanța de apel a examinat unilateral probele din dosar, dând prioritate probelor prezentate de învinuire, iar probele prezentate de apărare au fost apreciate critic.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu și de avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi Radu, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012 în partea stabilirii pedepsei și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției sale instanța de recurs a constatat, că instanța de apel a ignorat jurisprudența CEDO în ce privește obligațiile instituțiilor statului la efectuarea investigației efective cu sancționarea echitabilă a celor responsabili pentru relele tratamente. La fel de către instanța de apel nu au fost respectate întocmai prevederile art. 362 Cod de procedură penală, ședința din 10 aprilie 2012 la faza ultimului cuvânt s-a petrecut în lipsa avocatului care apără interesele inculpatului, prin ce i-a fost încălcat inculpatului Starinschi R. dreptul la apărare.

9. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile acuzatorului de stat și avocatului Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, și menținută sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 iunie 2011.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, interogând suplimentar inculpatul R. Starinschi, partea vătămată Crețu Sergiu, martorul Crețu V., expertul Vicol A. și cercetînd probele scrise, și anume: - procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Crețu Sergiu la locul infracțiunii din 22 octombrie 2009; - procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 22 octombrie 2009; - raportul de expertiză

medico-legală nr. 2668/D din 05 octombrie 2009; - extrasul din fișa medicală nr. 1197 din 29 ianuarie 2010, consideră că concluziile instanței de fond privind achitarea inculpatului de sub învinuirea imputată pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, este legală și întemeiată.

La fel, instanța de apel a conchis că în speță nu există nici un semn caracteristic torturii, ori nu este arătată legătura cauzală între leziunea corporal depistată la partea vătămată și faptele incriminate lui Starinschi Radu.

Totodată, nu a fost stabilită participația sub nici o formă a inculpatului Starinschi Radu la săvârșirea infracțiunilor imputate, fiindcă potrivit declarațiilor părții vătămate acesta era îmbrăcat în uniformă de polițist, pe când s-a stabilit cu certitudine că Starinschi R. făcând parte din poliția criminală nu era în uniforma de polițist, mai mult ca atât, faptul că Starinschi R. l-a aceluși moment s-a aflat în CPS Centru, mun. Chișinău este confirmat doar de martorul Buzu Vasile, care în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond a refuzat să dea declarații, totuși acesta a susținut declarațiile date la urmărirea penală, iar instanța de fond corect le-a apreciat critic, fiindcă ele vin în contradicție cu celelalte probe. Buzu Vasile s-a aflat la serviciu în prima zi a perioadei de probă pentru angajarea la lucru și declarând că l-a văzut în acea zi anume pe Starinschi Radu lângă unitatea de gardă vine în contradicție cu depozițiile lui Erhan Gr., Saachin R, Ceban Vl. care au comunicat că nu l-au văzut în CPS Centru, mun. Chișinău pe acesta, și că el se afla în Piața Marii Adunări Naționale, depozițiile cărora instanța de fond corect le-a pus la baza sentinței de achitare.

Cu referire la suferințele psihice suportate de partea vătămată Crețu S. constatate conform extrasului din fișa medicală nr. 1197 eliberat de Centrul de reabilitare a victimelor Torturii, Memoria potrivit căruia la pacientul Crețu Sergiu s-a stabilit diagnosticul anxietate înaltă, tendință spre un fondal depresiv, irascibilitate înaltă, dereglări de somn ori, nu este contestată veridicitatea declarațiilor părții vătămate cu referire la faptul că la 08.04.2009 el abuziv a fost reținut în stradă, la reținere fiindu-i răsucite mâinele și posibil fracturată, că în urma acestor evenimente a fost nevoit să

suporte intervenții chirurgicale, posibil toate aceste evenimente au putut provoca suferințe psihice.

Colegiul penal a constatat că partea vătămată Crețu Sergiu putea să-și facă concluzii incorecte despre persoana care i-a aplicat forța fizică ori potrivit descrierii sale nu indică nimic concret, ci doar a afirmat că a recunoscut făptuitorul după statură, constituție, forma nasului, frezură, voce și maniere, însă concret ce fel de statură, maniere, freză nu a indicat.

10. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul și avocata Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu S., care au solicitat:

- procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, argumentînd că anterior, cauza penală a fost remisă la rejudecare în instanța de apel din două motive și anume – referitor la blîndețea pedepsei și lipsa avocatului la ultimul cuvînt, iar potrivit art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală, cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte, sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată. Alin. (2) al art. 436 Cod de procedură penală, menționează că indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare, iar din conținutul deciziei instanței contestate rezultă că în cauza nominalizată nu a fost făcută analiza tuturor probelor prezentate de procuror în apelul său și nu s-a expus asupra motivelor invocate în el. Vinovăția lui Starinschi R. este dovedită prin următoarele probe: - declarațiile părții vătămate Crețu S., - declarațiile martorilor Crețu V., Bucuci I., Babără Gr., Malachi I., Caras I. și actele cauzei: - procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate la locul infracțiunii, - procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere, - raportul de expertiză medico-legală nr. 2268/D din 05.10.2009, - procesul-verbal de audiere a expertului judiciar Vicol A. și alte acte relevante.

- avocata Moloșag N. în numele părții vătămate Crețu S., care invocînd temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură

penală, a solicitat casarea hotărîrii contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia Starinschi R. să fie condamnat în baza art. 309¹ alin.(1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în MAI pe un termen de 5 ani. În argumentarea recursului recurenta a invocat că instanța de fond eronat a apreciat probele administrate în cauza penală, deoarece sunt prezentate suficiente probe care demonstrează cu certitudine că fapta incriminată lui Starinschi R. a fost comisă de ultimul, menționînd aceleași probe care au fost invocate de către acuzatorul de stat în recursul declarat. Totodată, în decizia contestată declarațiile părții vătămate Crețu S. sunt expuse eronat și denaturat, deoarece acesta în cadrul procesului penal niciodată nu s-a referit la numărul biroului în care a fost maltratat, explicînd doar unde este amplasat biroul. Numărul birourilor precum și descrierea obiectelor aflate în birou au fost menționate de către Starinschi R., pe cînd anterior Crețu S. nu l-a cunoscut pe inculpat, în incinta CPS Centru pînă la evenimentele din 08 aprilie 2009 nu a fost și nu a avut motive de a-l calomnia pe acesta, declarațiile căruia fiind pe toată perioada consecutive și în coroborare cu celelalte probe administrate pe dosar.

Afît instanța de fond, cît și cea de apel au trecut tacit în privința următoarelor probe, cărora nu le-a dat nici o apreciere: - fișa de solicitare a asistenței de urgență, înștiințarea 903 nr. 2673 din 09.04.2009, declarațiile martorului Leca Vasile, care a menționat *„că la 08.04.2009 el personal i-a transmis lui Starinschi R. că pleacă, iar răspunzător în Comisariat rămîne acesta - adică Starinschi R”*. La fel, instanța de apel a denaturat conținutul declarațiilor martorilor Erhan G., Buzu V., Saakian R. și Ceban V., care le indică eronat și necorespunzător în procesele-verbale, precum și a unor fapte care nu au fost declarate de către martori.

11. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente.

Drept temei pentru recursuri a fost invocat art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, conform căruia, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de

fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În conformitate cu prevederile art.436 alin.(1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărîrii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului ordinar.

Aceste prevederi obligatorii ale legii procesuale penale nu au fost respectate la rejudecarea cauzei.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul L. Urschi în numele inculpatului s-a constatat că după pronunțarea replicilor de către părți, la 02.04.2012 s-a anunțat întrerupere pînă la 10.04.2012, ora 10⁰⁰, pentru a acorda ultimul cuvînt și pronunțarea deciziei.

Ulterior, ședința din 10.04.2012 a avut loc în lipsa avocatului inculpatului.

Astfel, instanța de recurs a constatat nerespectarea întocmai a prevederilor art. 362 Cod de procedură penală, art. 66 alin.(2) pct.5) Cod de procedură penală și de rînd cu alte motive menționate în prezenta decizie, a fost admis și recursul avocatului în interesele inculpatului, atenționînd asupra faptului că la rejudecarea cauzei în instanța de apel să fie respectate aceste prevederi.

Astfel, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2012, s-a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel fiind semnalizate două momente: *nepronunțarea la modul*

cuvenit și în strict conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți și lipsa avocatului inculpatului la acordarea ultimului cuvânt.

La rejudecarea cauzei de către instanța de apel a rămas aceeași faptă care a existat la soluționarea recursului, necătfînd la cele menționate s-a adoptat o soluție de menținere a sentinței, prin care Starinschi Radu a fost achitat pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

Procedând în asemenea mod, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ceea ce constituie temei pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Instanța de apel, rejudecînd cauza și menținînd achitarea lui Starinschi R. în comiterea infracțiunii imputate și-a motivat soluția prin faptul că acuzatorul de stat nu a prezentat probe care ar confirma incontestabil vinovăția acestuia, denaturînd esența unor probe menționate mai sus.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a menționat că la partea vătămată Crețu S. nu au fost depistate careva leziuni corporale care ar fi fost cauzate în incinta CPS Centru, iar fracturarea mîinii a avut loc în Piața Marii Adunări Naționale, ca rezultat al reținerii.

Instanța de recurs menționează că tortura înseamnă orice act prin care durerea sau suferința acută, fie ea fizică sau mentală, este provocată în mod intenționat unei persoane, pentru scopuri cum ar fi obținerea de la aceasta sau de la o terță persoană de informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care acesta sau o terță persoană l-a comis sau este suspectată că l-a comis.

Sub acest aspect Colegiul penal lărgit reține că, Principiile aplicabile pentru o investigație efectivă și depistarea cazurilor de tortură și alte forme de tratamente sau pedepse crude, inumane și degradante, pot fi găsite în *Anexa nr. 1 a Protocolului Națiunilor Unite de la Istanbul*, partea relevantă a căruia declară că:

Scopul investigării efective și documentării asupra torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante includ următoarele: clarificarea

faptelor, stabilirea și recunoașterea individului și a statului responsabil față de victime și familiile lor, identificarea măsurilor necesare prevenirii repetării acestor acte și înlesnirea procesului sau, după caz, a sancțiunilor disciplinare pentru cei determinați în cursul investigației ca fiind responsabili și demonstrarea nevoii de reparare și redresare din partea statului, inclusiv compensarea financiară adecvată și oferirea de fonduri pentru îngrijire medicală și reabilitare.

Statul trebuie să se asigure că reclamanții și rapoartele de tortură sau rele-tratamente vor fi investigate în mod prompt și efectiv. Chiar și în absența unei plîngerii concrete, se va desfășura o anchetă acolo unde există indicii că s-ar fi putut petrece *un act de tortură sau de maltratare*. Investigatorii, care trebuie să fie independenți de presupușii vinovați și de agențiile pe care le deserveșc aceștia, trebuie să fie competenți și imparțiali. Ei vor avea acces sau vor fi împuterniciți să ceară investigații din partea unor medici imparțiali sau ai altor experți. Autoritatea de investigare va avea puterea și obligația de a obține toate informațiile necesare anchetei. Cei potențial implicați în tortură sau rele-tratamente vor fi îndepărtați din orice poziție de control sau putere asupra reclamanților, martorilor sau a familiilor lor, fie ea directă sau indirectă, ca și asupra celor ce conduc investigația.

Metodele de documentare și investigare a faptelor de tortură se cuprind în conținutul Protocolul de la Istanbul care este un "*Manual de investigare eficientă și documentare a torturii*" unde se stipulează că stabilirea informației poate să nu fie ușoară, deoarece este posibil să fi fost mai multe locuri și mai mulți tortionari implicați. Este de așteptat că și cronologia ar putea să fie imprecisă și câteodată să ducă la confuzii: - pentru cineva care a fost torturat, deseori este greu să se concentreze pe noțiunile legate de timp. Relatările separate despre diferite locuri pot fi folositoare pentru conturarea unui tablou de ansamblu al situației.

Mărturiile martorilor și ale supravețuitorului sunt componente necesare în documentarea actului de tortură. În măsura în care există dovezi fizice ale torturii, aceasta oferă o dovadă importantă, care confirmă faptul că această persoană a fost torturată.

Oricum, absența unor astfel de dovezi fizice, nu ar trebui să ne ducă către interpretarea că tortura nu a avut loc, din moment ce astfel de acte de violență împotriva persoanelor, nu lasă întotdeauna semne sau cicatrici permanente.

Sub acest aspect instanța de recurs reține, că instanța de apel rejudecând cauza, n-a respectat prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, care sînt obligatorii pentru instanța ce rejudecă cauza, astfel că aceasta n-a îndeplinit indicațiile instanței de recurs și, astfel, în această ordine de idei, recursurile procurorului și avocatului părții vătămate urmează a fi admise.

Instanța de recurs consideră, că erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelurile cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

În procesul rejudecării cauzei instanța urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie, să înlătore erorile admise și să rejudece cauza în limitele stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2012, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra motivelor invocate în apeluri și în recursuri, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art.414, 417, 419 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu și de avocata Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, casează decizia Colegiului

penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui *Starinschi Radu Valentin*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată în ședință publică la 30 decembrie 2013, ora 09³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecător

Constantin Alerguș

Andrei Harghel

Ion Arhiliuc

Elena Covalenco